

Sesida dals

Communitgà ils

Protocol nr.

17 d'avrigl 2023

19 d'avrigl 2023

316/2023

Incumbensa Censi

concernent aclas ordaifer la zona da construcziun: Per salvar nossa ierta
architectonica dovri ina nova strategia

Resposta da la Regenza

Il tema da l'incumbensa qua avant maun, numnadamain il tractament d'edifizis d'agricultura che sa chattan ordaifer las zonas da construcziun e che han pers lur funcziun pervia da las midadas structuralas en l'agricultura, è ils ultims onns adina puspè stà object da la debatta actuala davart la segunda etappa da la revisiun da la Lescha federala davart la planisaziun dal territori (LPT 2).

En quest connex sto vegnir menziunada l'iniziativa dals chantuns concernent edifizis ordaifer la zona da construcziun. Quella era vegnida acceptada en la sessiun d'avrigl 2016 sin basa da l'incumbensa Crameri ed inoltrada dal chantun Grischun a l'Assamblea federala tras il conclus da la Regenza dals 3 da matg 2016 (prot. nr. 441/2016). Tenor questa iniziativa dueva la garanzia d'existenza per ils edifizis ordaifer la zona da construcziun (EOZ) ch'è reglada en l'art. 24c LPT vegnir extendida en quel senn, che edifizis che na vegnan betg pli utilisads per intents agriculs possian vegnir reutilisads en moda raschunaivla per intents d'abitar, quai cun mantegnair lur identitad ed en il rom da las pussaivladads d'engrondiment existentas. Tuttas duas chombras federalas han concludì da betg dar suatientscha a l'iniziativa dals chantuns (cf. Curia Vista 16.308).

La finamira correspondent a schlucclar las disposiziuns EOZ è però vegnida re-prendida da la Cumissiun per ambient, planisaziun dal territori ed energia dal Cussegl dals chantuns (CAPTE-C) en ses project davart la LPT 2. Tenor quella duevan ils chantuns survegnir la competenza da pussibilitar en tscherts territoris da midar l'utilisaziun dals edifizis che na vegnan betg pli utilisads da l'agricultura e d'als laschar duvrar per intents d'abitar (art. 8c al. 1bis dal sboz da la LPT). En il rom da sia consultaziun a la CAPTE-C aveva la Regenza beneventà explicitamain questa disposiziun – en concordanza cun la Conferenza da las regenzas dals chantuns alpins (CRCA) – e fatg attent, che tala saja en il senn da l'iniziativa dals chantuns da quella

giada (conclus da la Regenza dals 7 da settember 2021, prot. nr. 820/2021). Ils 16 da zercladur 2022 ha il Cussegl dals chantuns approvà questa regulaziun (cf. Curia Vista 18.077).

Tenor la communicaziun a las medias dals 29 da mars 2023 ha la Cumissiun per ambient, planisaziun dal territori ed energia dal Cussegl naziunal (CAPTE-N) puspè stritgà l'art. 8c al. 1bis dal sboz da la LPT ord il project da la LPT 2, che sto anc vegnir tractà dal Cussegl naziunal. A medem temp ha ella dentant integrà ina nova disposiziun en l'art. 24c LPT. Quella duai pussibilitar d'utilisar chasas purilas tenor il dretg vegl ensemen cun ils edifizis d'economia cumplettaimain e duraivlamain per intents d'abitar, premess ch'ina avertura suffizienta saja avant maun.

La Regenza vegn a s'engaschar er en l'avegnir che las particularitads chantunalas vegnian resguardadas en la LPT 2 ed en spezial en la nova regulaziun da la CAPTE-N, ch'è vegnida numnada sco ultima, er per edifizis agriculs sin nivel dad aclas. Il rom giuridic actual ed il rom giuridic futur, che n'è la finala anc betg concepì definitivamain, resta però la suletta directiva d'agir per las autoritads chantunalas.

Independentamain da la debatta davart la LPT 2 stoi dal rest vegnir menziunà, ch'ils edifizis d'abitar agriculs pon vegnir utilisads ed engrondids gia tenor il dretg vertent en moda raschunaivla per intents d'abitar betg agriculs. Dal scumond general da midar l'utilisaziun d'edifizis puramain da stalla prevesa la lescha federala medemamain gia excepziuns, e quai en trais regards, numnadamain per: gruppas d'almain tschintg edifizis da stalla en zonas da mantegniment (art. 33 da l'Ordinaziun davart la planisaziun dal territori, OPT; CS 700.1), edifizis da stalla derasads ch'èn caracteristics per la cuntrada (art. 39 al. 2 OPT) ed edifizis da stalla ch'èn degns da vegnir protegids (art. 24d al. 2 LPT). Da questas pussaivladads existentas duessan las vischnancas tegnair quint en lur planisaziuns.

Sa basond sin questas explicaziuns propona la Regenza al Cussegl grond d'acceptar questa incumbensa.

En num da la Regenza

Il president:

A handwritten signature in black ink, appearing to be "P. Peyer".

Peter Peyer

Il chancelier:

A handwritten signature in black ink, appearing to be "D. Spadin".

Daniel Spadin